

In de zomer van 1967 betrokken wij het houten dille-
wiel van de boerderij, dat weel weer het oude streekje te-
genwoordig is.

Nederwiet uit Noord

In de zomer van 1967 betrokken wij het houten dijkhuis, de tweede stenen gevel voor het oude sluisje, tegenover de smederij van Butzelaar en het scheepswerfje van pa Zeinstra. De chevrolet Impala van mijn vader paste met een ruime boog precies de bocht door naar de kluft, een met straatstenen betegeld dijkpad dat steil naar beneden met eenzelfde bocht van 90 graden ons achtererf ontsloot. Het dorpje Nieuwendam verkeerde nog in een weldadige slumertoestand. De IJ-tunnel bestond niet, Noord werd ontsloten door één pont en in het haventje van Nieuwendam legde het 'bootje van Berghmans' aan. Mijn ouders waren lyrisch over de landelijk schoonheid die zij, zo vlakbij de stad ontdekten. Voor mij betekende de verhuizing een overstap van het felbegeerde Montessorilyceum naar het veel gewonere Waterlant College.

Ik was 13 en Noord was saai.

Het enige café aan de Nieuwendammerdijk dreef op een paar fors drinkende 'meubelstukken'. Liet ik mij éven afleiden? Een snelle windvlaag greep het bankbiljet dat tussen mijn duim en wijsvinger flapperde terwijl ik de paar stenen treden naar de ingang van café 't Sluisje in één sprong nam. Daar fladderde het 'geeltje' zo m'n hand uit. De wind pakte het op, woei het in de richting van het huisje van Tinus, de blinde sluiswachter, bedacht zich, liet het biljet even dansen boven de zware sluisdeuren en nam het toen in een schuine loupe mee naar beneden, zo de groene donkerte van het sluisje in. Help, kreunde het binnenin mij. Vijfentwintig gulden was veel geld, zeker om de koffie te betalen die mijn vader en ik daar 's morgens hadden gedronken. Mijn moeder was toen al overleden.

Zakgeld kreeg ik niet. Ik had weleens een krantenwijk overwogen. Maar dat verdiende schandalig weinig. Behalve bij het grootste ochtendblad en dat deed je niet... Ik hoorde het Arie nog zeggen: als je voor de Telegraaf gaat werken breek ik allebei je benen. Het was een grapje, maar toch. Onze rossige buurman, van Ter-schellingse familie en even hartstochtelijk als onder-

koeld, had Vikingbloed in de aderen. De tweede dag dat wij ons huis op de Nieuwendammerdijk gingen opknappen bracht zijn vrouw Thea een pan soep. Ze hielden erg van katten. Eens werd er in het achterlaantje een vergiftigde kater gevonden. 'Als één van mijn katten iets overkomt, schiet ik al je prijsdoffers de lucht uit' liet Arie de plaatselijke duivenmelker weten. Niet lang daarna kwam onze eigen grijze poes, een jonkie uit Aries stal, thuis met een bloedende achterpoot. Mijn vader, kleinzoon van een Amsterdamse apotheker, onderzocht de poot deskundig terwijl ik Branie in zijn nekvel plat hield. Het was een kogelwond.

Mijn mooie zusje, de middelste van drie, zag in het voorval een goede aanleiding om eens te gaan buurten. Zij aarzelde even bij het statige wit-houten huis boven café 't Sluisje, met het bord 'accountant' naast het naambordje op de deur. Hier lazen ze zeker de Telegraaf. Verontwaardiging over de aanslag op onze kat tekende mijn zusters gezicht met natuurlijke blosjes. Een vleugje mascara deed de rest. Getooid in de aantrekkelijke combinatie furicus maar cool, belde ze bij de accountantsfamilie aan. De twee broers bovenaan de trap ontkenden, zichtbaar schuld bewust, in alle toonaarden. Maar de oudste wilde haar wel met de bolide van zijn pa naar de dierenarts brengen. 'Je houdt zeker ook niet van negers,' beet ze hem, met de gewonde Branie op schoot, toe nadat hij in de haast bijna een zwarte voetganger van het zebrapad reed. Mijn zusje kwam thuis als heldin. Niet veel later woonde ze, tot groot verdriet van mijn vader, samen met de oudste dader. De schuur achter ons huis werd ervoor verbouwd.

Op het erf, vlak naast mijn zusjes raam, stopte ik als experiment wat vogelzaad in een grote bak met aarde, begoot de zaaies trouw iedere dag met water en spande er vervolgens plastic overheen. Die zomer van 1970 hadden we een fantastische oogst van wat de eerste nederwiet geweest moet zijn. Terwijl ik mij tevreden stelde met een stoned bestaan in de marge en mijn vader klaagde dat-ie er niets van merkte om vervolgens bijna

in slaap van de bank te vallen, zette mijn zusje een lucratieve handel op. In hun tot liefdesnest verbouwde schuur stopte zij, samen met de zoon van de accountant, de weed in luciferdoosjes, die zij voor een tientje op de markt bracht.

Wie van beide broers op de kat heeft geschoten is tot op heden een goed bewaard geheim gebleven. Mijn zus heeft twee onschuldige nakomelingen grootgebracht. En hun oom, opgebaard op het biljart van café 't Sluisje, heeft het geheim van Branie inmiddels als eerste mee zijn graf ingenomen.